

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จากผลการวิจัย สามารถสรุปผลและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชากร คือ บุคลากรและผู้นำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนทั้งสิ้น 94 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขสำนวนและภาษาที่ใช้ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ โดยนำแบบสอบถามไปทดลอง

ใช้กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง จำนวน 30 คน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9518

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบุคลากรและผู้นำชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ด้วยตนเอง จากแบบสอบถาม จำนวน 94 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 94 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาลักษณะ

4.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.049$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านปัจจัยด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือปัจจัยด้านลักษณะขององค์กรตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติงานของ อบต. อย่างสร้างสรรค์และสามัคคี มีคุณธรรมเพื่อลดความขัดแย้งภายในองค์กรของตำบล รองลงมา คือ เพิ่มงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานในองค์การบริหารส่วนตำบล และควรจัดให้มีสถานที่พักผ่อนรวมทั้งสถานที่ออกกำลังกายเพิ่มขึ้น ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน/สายวิชาการ/พนักงาน/ลูกจ้างและผู้นำชุมชน ในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน/สายวิชาการ/พนักงาน/ลูกจ้างและผู้นำชุมชน ในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางที่จะส่งเสริม และพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ นำไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน/สายวิชาการ/พนักงาน/ลูกจ้างและผู้นำชุมชน ในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานร่วมกันมายาวนานเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีขนาดและชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหมาะสมกับจำนวนประชาชนในตำบลมีการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตำบลมีส่วนร่วมในการรับรู้การวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้งอย่างดี และบุคลากรและผู้นำชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนในตำบลประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามแผนงาน ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายคือการสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลได้ดี ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน(2539: 28)องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบลมีความสามารถในการนำแผนพัฒนาความองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ด้วยความมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งจึงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองจนสามารถบรรลุเป้าหมายคือการสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการบรรลุเป้าหมายขององค์การบริหารหรือความมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารและยังมีแนวความคิดที่สอดคล้องกับ เรวัตติ สมบัติทอง(2543:64-65)ที่กล่าวว่าระดับการศึกษาของ

บุคลากรกับความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับของการศึกษาสูงก็จะมีความสามารถในการเรียนรู้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตลอดจนเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี บุคลากรจึงมีศักยภาพในการทำงานสูงการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ดี และบุคลากรที่มีประสบการณ์สูงก็จะสามารถพัฒนาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานหรือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปราย ได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการได้มาซึ่งด้านลักษณะองค์การ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ขนาดของอบต.เหมาะสมกับพื้นที่ที่ตั้งของอบต.มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งอยู่ใกล้เขตชุมชนส่วนใหญ่ ทำให้ประชาชนติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสะดวก สบายกับการที่ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหมาะสมกับขนาดของจำนวนประชาชนของตำบล เช่น มีสถานที่จอดรถสะดวกเพียงพอต่อการติดต่อกับงาน สถานที่การประจําพร้อมกับประชาชนเหมาะสม สะดวกต่อการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ง่าย สถานที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานไม่คับแคบเกินไปเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และพนักงานประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็งได้นั้น ขนาดชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัจจัยที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็ง ประชาชนในตำบลมีความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สเตียร์ส (Steers, 1977: 8,67) ที่กล่าวว่าขนาดขององค์การเป็นลักษณะขององค์การที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลขององค์การ และเหตุผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวคิดของวราภรณ์วณิช (2540: 188-189) พบว่าการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน โดยวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถ ทำให้มองปัญหาได้รอบด้าน และตรงประเด็นและตรงจุดเพราะประชาชนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงการแก้ปัญหาจึงทำให้ได้ตรงจุดตรงประเด็นและพบว่าการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนที่ร่วมกันจัดทำขึ้นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามแผนความร่วมมือที่จะตามมาทีมามีมากทำให้การปฏิบัติตามแผนงานประสบผลสำเร็จในที่สุดนอกจากนี้การใช้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนยังเป็นการตรวจสอบและประเมินผลแผนด้วยประชาชนอีกทางหนึ่งโครงการพัฒนาต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนเพราะขาดการร่วมมือของประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการได้มาซึ่งด้านลักษณะสภาพแวดล้อม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องการพัฒนาสภาพแวดล้อมของอบต.กับชุมชนในตำบล โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม รับฟังและให้การแนะนำในการวางแผนการพัฒนาสภาพแวดล้อมของตำบล พร้อมทั้งการส่งเสริมการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมอาชีพได้ครบถ้วนตามกำหนดและตามเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในตำบลได้ตามเป้าหมาย เช่น การปลูกต้นไม้ในบริเวณขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมการพัฒนา และปรับปรุงการนำนโยบายสาธารณะมาใช้ในตำบลให้ประชาชนรู้จักรักษาสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในตำบล สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในการรักษาสภาพแวดล้อม ใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็ง ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของสมบัติธารงษ์ชัยวงศ์ (2543: 117-118) ได้กล่าวว่าสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดีทำให้สังคมในตำบลดีที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมทางการพัฒนาทั้งทางตรงและทางอ้อมและส่งผลกระทบต่อ การกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายสาธารณะ ไปปฏิบัติตั้งนั้นสภาพสังคมตำบลจึงเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของตนเองตามกระบวนการนโยบายสาธารณะจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชาชนในตำบลรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมขึ้นมาเพื่อสร้างพลังอำนาจในการต่อรองให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มได้แล้วการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้นก็ สามารถจะแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในตำบลดี ช่วยในการส่งเสริมต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการได้มาซึ่งด้านบุคลากร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่างานที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ เอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต และการมีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับองค์กรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น มีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีการเรียนต่อให้สูงขึ้น เพื่อให้บุคลากรมีความรับผิดชอบเอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่และตนเองในอนาคต มีการอบรมบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในสถานภาพบทบาทในการ

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเอง เป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จในการปฏิบัติงานหรือการมีประสิทธิผลของบุคลากรในองค์กร ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของธงชัย สันติวงษ์ (2537:12) ที่กล่าวว่า การที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสถานภาพ และบทบาทของตนเองย่อมทำให้บุคลากรนั้นสามารถดำเนินการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพราะทราบตนเองมีสถานภาพและบทบาทอย่างไร ในทางตรงข้าม ก็เมื่อใดก็ตามที่บุคคลไม่ทราบว่าตนเองมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรแล้ว ก็ย่อมนำมาซึ่งปัญหา ดังนั้น บุคคลจะต้องสวมบทบาทให้ดี ไม่สับสนในบทบาทของตนเอง และสร้างเสริมประสบการณ์ในบทบาทอันชอบของตนเอง ได้ดีเช่นนั้นแล้วก็จะทำให้การปฏิบัติงานจะประสบผลสำเร็จ ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์สูง เพราะมีอายุการปฏิบัติงานมานาน จึงสามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในตำบลอย่างถูกต้อง

2.4 จากผลการวิจัย ด้านการ ได้มาซึ่งด้านลักษณะการบริหารงานและการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการเสนอแนะเพื่อให้การตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนงบประมาณรายจ่ายตอบสนองตามความต้องการของประชาชนในตำบลอย่างแท้จริง มีการประชาคมในตำบลก่อนที่จะตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องมือที่มีเทคนิคใหม่ๆ ในการติดต่อสื่อสารเป็นไปในทิศทางและเป้าหมายเดียวกันทั่วทั้งองค์การอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยเน้นนโยบายการบริหารงานและปฏิบัติงานหลักการมีคุณธรรม หลักจริยธรรม การตรวจสอบอย่างโปร่งใส จึงส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการบริหารงานและปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลหรือการบรรลุเป้าหมายเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลที่ส่งต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ธรณี กীরติบุตร (2529:101) ที่กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์การสำหรับกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลก็เช่นเดียวกับองค์กรอื่นๆ กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิผล องค์การบริหารส่วนตำบลมีการแจ้งนัดการประชุมก่อนวันประชุมทุกครั้งนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลย่อมมีความเข้มแข็ง เพราะความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความหมายใกล้เคียงกับความมีประสิทธิผลของการบริหารงานและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ที่มีมาก

ที่สุด คือ ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้การปฏิบัติงานของอบต.อย่างสร้างสรรค์และสามัคคี มีคุณธรรมเพื่อลดความขัดแย้งภายในองค์กรของตำบล เพราะว่า การปฏิบัติงานด้วยความสามัคคีอย่างสร้างสรรค์ เป็นพลังให้เกิดการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เกิดการขัดแย้งกันภายในองค์กร ร่องลงมา คือ เพิ่มงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานในองค์การบริหารส่วนตำบล และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีการจัดการอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้ตรงกับงานที่ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลและพัฒนาปรับปรุงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จึงสรุปประเด็นเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลจากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะขององค์กร ด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร ด้านบุคลากร และด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้จึงควรดำเนินดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ในปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มีขนาด / ชั้นเหมาะสมกับพื้นที่ที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ประชาชนสามารถติดต่องานในการใช้บริการได้สะดวกสบาย และประชาชนในตำบลมีความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานในด้านใช้งบประมาณการก่อสร้าง เช่นถนน ขุดสระ ประปาหมู่บ้าน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มี ขนาด และชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดียิ่งขึ้นและองค์การบริหารส่วนตำบลควรจะปฏิบัติงานให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณการก่อสร้างให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ในด้านปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม

โดยข้อที่มีเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจะมีการอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องการวางแผนการพัฒนาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลกับชุมชนในตำบลโดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และองค์การบริหารส่วนตำบลจัดสถานที่สำหรับให้ประชาชนติดต่องานได้อย่างสะดวก สบาย องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลเข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรจะเปิดโอกาสให้มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอภิปรายผลเพื่อการวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล และหาข้อสรุปในการวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนในตำบลได้รับผลประโยชน์สูงสุด

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ในด้านปัจจัยลักษณะขององค์การ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับองค์กรท้องถิ่นและบุคลากรในองค์การทำงานตามความรับผิดชอบเอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคตดังนั้นควรจะให้บุคลากรได้มีการศึกษาต่อให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีการเรียนให้สูงยิ่งขึ้น และมีการอบรม เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลต่อการเสริมสร้างให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็งขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในตำบลอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลควรต้องจัดให้มีการส่งเสริมเพิ่มประสบการณ์ ความรู้ให้กับบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถคิดสิ่งใหม่มาช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น มีการนำไปดูงานในองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆที่มีประสิทธิภาพมาก เพื่อนำมาปรับปรุงบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ในด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในกำหนดเสมอ และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการแจ้งนัดหมายการประชุมก่อนวันประชุมทุกครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับรู้งานที่ปฏิบัติทุกครั้งดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงขององค์การบริหารส่วนตำบลควรต้องเปิดให้ประชาชนในตำบลรับรู้ข่าวสาร หรือมีส่วนร่วมเข้าไปรับรู้งานที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติงานทุกครั้ง เพื่อสามารถแนะนำและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างโปร่งใส และปฏิบัติงานให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนในตำบลส่วนใหญ่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการรับผิชอบใน

การปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเสมอภาคทุกคน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ต่อไปอีก

2.2 ควรมีการวิจัยถึง ปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามี ปัญหาและปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล สัก อำเภอ สัก จังหวัดบุรีรัมย์ และตำบลใกล้เคียงอื่นๆ